

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ของเด็ก การวัดและประเมินพัฒนาการ และการนิเทศการสอน ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ที่ใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนแบบเครือข่ายวิทยาเขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษาจากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ที่ใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนแบบเครือข่ายวิทยาเขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 950 โรงเรียน ในเขตการศึกษา 12 เขต

2. ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ที่ใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนแบบเครือข่ายวิทยาเขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น 250 โรงเรียน เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 250 คน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 250 คน รวมทั้งสิ้น 500 คน การเลือกตัวอย่างประชากรมีรายละเอียด ดังนี้

1) เลือกตัวอย่างประชากรสำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

1.1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยดูจากตารางของ Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 90 % เมื่อยอมให้ความคลาดเคลื่อนของการประเมินค่าสัดส่วนเกิดขึ้นได้ในระดับ ± 10 โดยจับสลากจังหวัดทั้งหมด 75 จังหวัด จาก 12 เขตการศึกษา (Simple Random Sampling) มาร้อยละ 40 ของจำนวนจังหวัดในแต่ละเขตการศึกษา ได้จำนวนจังหวัด 29 จังหวัด ซึ่งมีทั้งหมด 250 อำเภอ

1.2) กำหนดให้โรงเรียนอนุบาลอำเภอทั้งหมดใน 29 จังหวัดในข้อ 1.1) เป็นตัวอย่างประชากร รวมมีโรงเรียนอนุบาลอำเภอทั้งสิ้น 250 โรงเรียน

- 1.3) กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จากโรงเรียน 250 โรง ในข้อ 1.2) โรงเรียนละ 1 คน เป็นตัวอย่างประชากร รวมมีผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 250 คน
- 1.4) กำหนดให้ครูระดับก่อนประถมศึกษา จากโรงเรียน 250 โรง ในข้อ 1.2) โรงเรียนละ 1 คน เป็นตัวอย่างประชากร รวมมีครูระดับก่อนประถมศึกษาทั้งสิ้น 250 คน
- 1.5) ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 250 คน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 250 คน รวมทั้งสิ้น 500 คน สำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ดังรายละเอียด ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนจังหวัด อำเภอ และตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	จำนวนจังหวัดทั้งหมดในแต่ละเขต	จำนวนจังหวัดที่ได้ตัวอย่างประชากร (ร้อยละ 40)	จำนวนอำเภอที่ได้ตัวอย่างประชากร	จำนวนโรงเรียนที่ได้ตัวอย่างประชากร	ตัวอย่างประชากร	
					จำนวนผู้บริหาร	จำนวนครู
1	6	2	13	13	13	13
2	4	2	20	20	20	20
3	5	2	19	19	19	19
4	5	2	6	6	6	6
5	6	2	17	17	17	17
6	7	3	20	20	20	20
7	8	3	27	27	27	27
8	8	3	25	25	25	25
9	5	2	32	32	32	32
10	8	3	22	22	22	22
11	5	2	32	32	32	32
12	8	3	16	16	16	16
รวม	75	29	250	250	250	250

2) เลือกตัวอย่างประชากรสำหรับการเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้

2.1) จับสลากเลือกจังหวัดจากข้อ 1.1) มาเขตการศึกษาระดับ 1 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 12 จังหวัด

2.2) เลือกโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จังหวัดละ 1 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) จากจังหวัด 12 จังหวัด ในข้อ 2.1) รวมมีโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกตัวอย่างประชากร คือ เป็นโรงเรียนอนุบาลอำเภอที่อยู่ใกล้กับโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดที่สุด ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลอำเภอในอำเภอเมือง

2.3) กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ โรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียน 12 โรงเรียน ในข้อ 2.2) เป็นตัวอย่างประชากร รวมมีผู้บริหารโรงเรียนทั้งสิ้น 12 คน

2.4) กำหนดให้ครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา โรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียน 12 โรงเรียน ในข้อ 2.2) เป็นตัวอย่างประชากร รวมมีครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษาทั้งสิ้น 12 คน

2.5) ได้ตัวอย่างประชากรเป็นผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จำนวน 12 คน และครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน

3) เลือกตัวอย่างประชากรสำหรับการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เลือกครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนละ 1 คน และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียน 12 โรงเรียน ในข้อ 2.2) ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกตัวอย่างประชากร ดังนี้

- เป็นครูที่มีผลงานดีเด่นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา หรือ

- เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา มากที่สุด ในระดับก่อนประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 และระดับก่อนประถมศึกษาชั้นปีที่ 2

ได้ตัวอย่างประชากรที่เป็นครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน

โดยสรุป จำนวนตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามเขตการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูหัวหน้าสายชั้นระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 12 คน ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 คน ที่ผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนจังหวัด อำเภอ และตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	จำนวนจังหวัด ที่ได้ตัวอย่าง ประชากร (จับสลาก)	จำนวนอำเภอ ที่ได้ตัวอย่าง ประชากร (อำเภอเมือง)	จำนวนโรงเรียน ที่ได้ตัวอย่าง ประชากร (ในอำเภอเมือง)	ตัวอย่างประชากรที่ ตอบแบบสัมภาษณ์		ตัวอย่างประชากรที่ ผู้วิจัยสังเกตการจัด กิจกรรม	
				ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูหัวหน้า สายชั้น อ.	ครู อ.1	ครู อ.2
1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1
รวม	12	12	12	12	12	12	12

โดยสรุป จำนวนตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตามเขตการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 250 คน ที่ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 12 คน ที่ตอบแบบสัมภาษณ์ และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 คน ที่ผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนโรงเรียนและตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ
ผู้วิจัยสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา จำแนกตาม
เขตการศึกษา

เขตการศึกษา	ตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม			ตัวอย่างประชากรที่สัมภาษณ์			ตัวอย่างประชากรที่สังเกต	
	โรงเรียนที่ สุ่มได้	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูหัวหน้า สายชั้น อ.	โรงเรียน ที่เลือก	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูหัวหน้า สายชั้น อ.	ครูชั้น อนุบาล 1	ครูชั้น อนุบาล 2
1	13	13	13	1	1	1	1	1
2	20	20	20	1	1	1	1	1
3	19	19	19	1	1	1	1	1
4	6	6	6	1	1	1	1	1
5	17	17	17	1	1	1	1	1
6	20	20	20	1	1	1	1	1
7	27	27	27	1	1	1	1	1
8	25	25	25	1	1	1	1	1
9	33	33	33	1	1	1	1	1
10	22	22	22	1	1	1	1	1
11	32	32	32	1	1	1	1	1
12	16	16	16	1	1	1	1	1
รวม	250	250	250	12	12	12	12	12

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวม 5 ชุด ประกอบด้วย แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน แบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา และแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารต่าง ๆ และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่รับผิดชอบโรงเรียนอนุบาลอำเภอ เกี่ยวกับความเป็นมา การจัดตั้ง บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนศึกษาทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ของเด็ก การวัดและประเมินพัฒนาการ และการนิเทศการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย จากนั้นผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย แล้วนำกรอบแนวคิดและโครงสร้างเครื่องมือวิจัย ไปเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและขอคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ลักษณะของแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในด้านนโยบายการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ และการนิเทศการสอน

2.2 การสร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน โดยมีข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

ดังนี้

นโยบายการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 7 ข้อ
การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน 7 ข้อ
การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน 10 ข้อ
กรณีศึกษาการสอน	จำนวน 6 ข้อ

2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

- 1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์และความเหมาะสมของการใช้ภาษา
- 2) นำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 10 โรงเรียน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำผลที่ได้รับ มาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของการใช้ภาษา จำนวนข้อคำถาม เวลาที่ใช้ในการตอบข้อคำถาม และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 4) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. แบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา

3.1 ลักษณะของแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา

แบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในด้านการจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ของเด็ก และการวัดและประเมินพัฒนาการ

3.2 การสร้างแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา โดยมีข้อคำถามตามกรอบแนวคิด ดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน 5 ข้อ
การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน 6 ข้อ
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน 6 ข้อ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 4 ข้อ
การเรียนรู้ของเด็ก	จำนวน 6 ข้อ
การวัดและประเมินพัฒนาการ	จำนวน 7 ข้อ

3.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

- 1) นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเหมาะสมของการใช้ภาษา
- 2) นำผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 10 โรงเรียน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของการใช้ภาษา จำนวนข้อคำถาม เวลาที่ใช้ในการตอบข้อคำถาม และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 4) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

4 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

4.1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในด้าน

นโยบายการจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือ
แนวการจัดประสบการณ์ และการนิเทศการสอน

4.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน โดยมีข้อคำถามตามกรอบแนวคิด

ดังนี้

นโยบายการจัดการเรียนการสอน	จำนวน 6 ข้อ
การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน 3 ข้อ
การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน 4 ข้อ
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน 4 ข้อ
การนิเทศการสอน	จำนวน 6 ข้อ

4.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

- นำแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบ
ความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเหมาะสมของการใช้ภาษา
- นำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ
การวิจัย
- นำแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร
โรงเรียนอนุบาลอำเภอที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 10 โรงเรียน
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของการใช้ภาษา จำนวน
ข้อคำถาม เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และ
นำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

5. แบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา

5.1 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา

แบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา เรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการเรียน
การสอนระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา

ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในด้านการจัด

สภาพแวดล้อม การจัดและพัฒนาบุคลากร หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ของเด็ก และการวัดและประเมินพัฒนาการ

5.2 การสร้างแบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา โดยมีข้อคำถามตามกรอบแนวคิด ดังนี้

การจัดและพัฒนาบุคลากร	จำนวน 4 ข้อ
การจัดสภาพแวดล้อม	จำนวน 5 ข้อ
หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์	จำนวน 4 ข้อ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 5 ข้อ
สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 5 ข้อ
การเรียนรู้ของเด็ก	จำนวน 4 ข้อ
การวัดและประเมินพัฒนาการ	จำนวน 3 ข้อ

5.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1) นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ประเด็นที่ศึกษา ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2) นำผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย

3) นำแบบสัมภาษณ์ครูหัวหน้าระดับก่อนประถมศึกษาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับครูระดับก่อนประถมศึกษาที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 10 โรงเรียน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำมาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของการใช้ภาษา จำนวนข้อคำถาม เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

4) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

6. แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

6.1 ลักษณะของแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา ลักษณะเป็นแบบบันทึกสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 และระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ที่ใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนแบบเครือข่ายวิทยาเขต เป็นแบบสังเกตที่มีโครงสร้าง ซึ่งประกอบด้วยประเด็นการสังเกต

ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ลักษณะของครูระดับก่อนประถมศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการประเมินการทำกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยสังเกตและบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง

6.2 การสร้างแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษาในโดยมีประเด็นการสังเกตต่างกรอบแนวคิด ดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน	จำนวน 9 ข้อ
ลักษณะของครูระดับก่อนประถมศึกษา ได้แก่	
- บุคลิกภาพของครู	จำนวน 6 ข้อ
- พฤติกรรมของครูขณะสอน	จำนวน 8 ข้อ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 12 ข้อ
การใช้สื่อการเรียนการสอน	จำนวน 15 ข้อ
การประเมินการทำกิจกรรม	จำนวน 4 ข้อ

ผู้วิจัยบันทึกผลการสังเกตโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในรายการแบบสังเกต และถ่ายภาพประกอบ

6.3 การหาคุณภาพของแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

ก่อนประถมศึกษา

1) นำแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ตรวจสอบความครอบคลุมของประเด็นการสังเกต ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ และความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2) นำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย

3) นำแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษาไปทดลองใช้กับครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร จำนวน 10 คน จากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ 10 โรงเรียน ในจังหวัดเพชรบูรณ์ และนำผลที่ได้รับ มาปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของการใช้ภาษา เวลาที่ใช้ และความครอบคลุมของประเด็นที่ใช้สังเกต

4) ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ จากนั้นจึงจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัยทั้ง 5 ชุด ให้ครอบคลุมสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ดังรายละเอียด ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 กรอบแนวคิดของการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถมศึกษา
ศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน อนุบาลอำเภอ	แบบ สอบถาม ผู้บริหาร	แบบ สอบถาม ครู	แบบ สัมภาษณ์ ผู้บริหาร	แบบ สัมภาษณ์ ครู	แบบสังเกต การจัด กิจกรรม ของครู
1. นโยบายการจัดการเรียนการสอน					
-การดำเนินการวางนโยบายการจัด การเรียนการสอน	✓		✓		
-การประสานงานด้านนโยบายกับ หน่วยงานอื่น	✓				
-ความช่วยเหลือจากโรงเรียนอนุบาล ประจำจังหวัด	✓				
-นโยบายการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียน	✓		✓		
-การประชาสัมพันธ์นโยบายของโรงเรียน	✓		✓		
-การดำเนินการตามนโยบายการจัด การเรียนการสอนของโรงเรียน	✓		✓		
-ปัญหาด้านนโยบายการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียน	✓		✓		
2. การจัดสภาพแวดล้อม					
-การเตรียมอาคารสถานที่เพื่อรองรับ การเป็นโรงเรียนอนุบาลอำเภอ	✓		✓		
-การจัดอาคารเรียนระดับก่อนประถมศึกษา	✓		✓		
-การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน	✓	✓	✓	✓	
-การจัดห้องกิจกรรมพิเศษ	✓		✓		
-การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน		✓	✓	✓	✓
-การจัดมุมประสบการณ์		✓			✓
-การจัดสื่อ อุปกรณ์	✓		✓		
-ปัญหาการจัดสภาพแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน อนุบาลอำเภอ	แบบ สอบถาม ผู้บริหาร	แบบ สอบถาม ครู	แบบ สัมภาษณ์ ผู้บริหาร	แบบ สัมภาษณ์ ครู	แบบสังเกต การจัด กิจกรรม ของครู
3. การจัดและพัฒนาบุคลากร					
-การสำรวจความพร้อมของครูในโรงเรียน	✓			✓	
-การพิจารณาจัดครูเข้าสอน	✓				
-การดำเนินการเตรียมบุคลากรก่อนใช้ รูปแบบโรงเรียนอนุบาลอำเภอ	✓		✓	✓	
-การเตรียมตัวของครูในการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษา		✓			
-วิธีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้เพิ่มเติม	✓	✓	✓	✓	
-วิธีการเพิ่มพูนความรู้ของครู		✓			
-การสร้างขวัญและกำลังใจ	✓	✓			
-ปัญหาการจัดและพัฒนาบุคลากร	✓	✓	✓	✓	
4. หลักสูตรหรือแนวการจัดประสบการณ์					
-ชนิดของเอกสารหลักสูตรที่ใช้ประกอบ การจัดกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	
-แหล่งที่มา		✓			
-การจัดทำเอกสารหลักสูตร	✓				
-การวางแผนการใช้เอกสารหลักสูตร	✓		✓		
-จุดประสงค์ของการนำเอกสารหลักสูตร มาใช้	✓			✓	
-การดำเนินการใช้เอกสารหลักสูตร	✓		✓		
-การบริการเอกสารหลักสูตร	✓				
-การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถใน การนำเอกสารหลักสูตรมาใช้		✓			
-การปรับใช้หลักสูตร	✓	✓			
-การประชาสัมพันธ์หลักสูตร	✓				
-ปัญหาในการใช้หลักสูตร	✓	✓	✓	✓	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน อนุบาลอำเภอ	แบบ สอบถาม ผู้บริหาร	แบบ สอบถาม ครู	แบบ สัมภาษณ์ ผู้บริหาร	แบบ สัมภาษณ์ ครู	แบบสังเกต การจัด กิจกรรม ของครู
5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน -การเตรียมตัวของครูก่อนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน -การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน -การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน -การเลือกเนื้อหาประสบการณ์ -การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ -บุคลิกภาพของครู -หลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน -เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน -การดำเนินการจัดกิจกรรมประจำวัน -หลักการจัดมุมประสบการณ์ -การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก นอกเวลาเรียน -การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน -ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน		✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
6. สื่อการเรียนการสอน -หลักการเลือกใช้สื่อฯ -แหล่งที่มาของสื่อฯ -การใช้สื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน -การดำเนินการหลังจากใช้สื่อฯ -การผลิต การใช้ การเก็บรักษาและ ซ่อมแซมสื่อฯ -ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน		✓ ✓ ✓ ✓		✓ ✓ ✓ ✓	✓ ✓ ✓

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอนระดับ ก่อนประถมศึกษาในโรงเรียน อนุบาลอำเภอ	แบบ สอบถาม ผู้บริหาร	แบบ สอบถาม ครู	แบบ สัมภาษณ์ ผู้บริหาร	แบบ สัมภาษณ์ ครู	แบบสังเกต การจัด กิจกรรม ของครู
7. การเรียนรู้ของเด็ก					
-ลักษณะและพื้นฐานการเรียนรู้ของเด็ก ในชั้นเรียน		✓		✓	
-วิธีการเรียนรู้ของเด็ก		✓		✓	
-พฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กในขณะจัด กิจกรรมการเรียนการสอน				✓	
-การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก		✓			
-ปัญหาการเรียนรู้ของเด็กและการแก้ไข		✓		✓	
8. การวัดและประเมินพัฒนาการ					
-ความสำคัญของการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็ก				✓	
-หลักการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก		✓			
-การดำเนินการก่อนประเมินพัฒนาการ		✓			
-วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการเด็ก		✓		✓	✓
-เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็ก		✓			
-ระยะเวลาในการวัดและประเมิน พัฒนาการเด็ก		✓			
-ปัญหาในการวัดและประเมินพัฒนาการ		✓		✓	
9. การนิเทศการสอน					
-ผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในและภายนอก	✓		✓		
-การคัดเลือกผู้นิเทศการสอน			✓		
-การดำเนินการนิเทศการสอน	✓				
-กิจกรรมการนิเทศการสอน	✓				
-ระยะเวลาที่ใช้ในการนิเทศ	✓				
-การปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดกิจกรรม หลังจากผ่านการนิเทศการสอน			✓		
-ปัญหาการนิเทศการสอนและการแก้ไข	✓		✓		

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่เป็นตัวอย่างประชากร เพื่อแจ้งให้ผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ โรงเรียน และครูทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. กำหนดแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ที่ใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนแบบเครือข่ายวิทยาเขต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1) ส่งแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา
2) สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษา ปีที่ 1 และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 ใน 12 โรงเรียน ซึ่งใช้เวลาสังเกตชั้นละ 2 วัน ในช่วงเวลา 07.30 น. – 15.00 น. โดยทำการสังเกตสัปดาห์เว้นสัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2543 ถึง วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2544 ดังรายละเอียด ในตารางที่ 5

3) นัดวัน เวลาสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูระดับก่อนประถมศึกษา

4) สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา โดยใช้เวลาในช่วงบ่าย ขณะที่เด็กนอนหลับ

3. นำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้ง 5 ชุด คือ แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน แบบสัมภาษณ์ครูระดับก่อนประถมศึกษา และแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา ไปเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ ตามเวลาที่กำหนด

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

3.1) แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและแบบสอบถามครูระดับก่อนประถมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จำนวน 500 ฉบับ โดยขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 250 คน และครูระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน 250 คน ตอบแบบสอบถามและส่งคืนแก่ผู้วิจัย สำหรับโรงเรียนที่ส่งแบบสอบถามคืนล่าช้า ผู้วิจัยได้ทวงถามโดยใช้ไปรษณีย์บัตรทวงถามถึง 3 รอบ และได้จำนวนแบบสอบถามเพียงพอกับการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามที่จัดส่งและได้รับคืนมา มีรายละเอียด ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่จัดส่ง และได้รับคืน

ตัวอย่างประชากร	แบบสอบถามที่จัดส่ง		แบบสอบถามที่ได้รับคืน	
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	250	224		89.60
ครูระดับก่อนประถมศึกษา	250	225		90.00
รวม	500	449		89.80

3.2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษา นวัตกรรม เวลา และสถานที่ แล้วสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนและครูระดับก่อนประถมศึกษาเป็นรายบุคคล จำนวน 12 โรงเรียน (ดังรายละเอียด ในภาคผนวก ค) โดยดำเนินการตามคู่มือการใช้แบบสัมภาษณ์ ฉบับที่กและฉบับที่กเสี่ยงขณะสัมภาษณ์

3.3) แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา ผู้วิจัยศึกษาคู่มือการใช้แบบสังเกต แล้วจึงสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษา ในโรงเรียนอนุบาลอำเภอ จำนวน 12 โรงเรียน (ดังรายละเอียด ในภาคผนวก ค) โรงเรียนละ 2 ชั้น คือ ชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 โดยผู้วิจัยได้สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 1 และครูประจำชั้นระดับก่อนประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 คน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ลักษณะของครูระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งได้แก่ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมของครูระดับก่อนประถมศึกษาขณะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการประเมินการทำกิจกรรม โดยผู้วิจัยสังเกตตามวันและเวลา ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ช่วงเวลาที่สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา

โรงเรียนอนุบาลอำเภอ	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2	
	ชั้นก่อนประถม ศึกษาปีที่ 1	ชั้นก่อนประถม ศึกษาปีที่ 2	ชั้นก่อนประถม ศึกษาปีที่ 1	ชั้นก่อนประถม ศึกษาปีที่ 2
1. อนุบาลเมืองนครนายก	30 ต.ค. 2543	31 ต.ค. 2543	6 พ.ย. 2543	7 พ.ย. 2543
2. บ้านลำพญา (นครปฐม)	2 พ.ย. 2543	3 พ.ย. 2543	9 พ.ย. 2543	10 พ.ย. 2543
3. อนุบาลเมืองเพชรบุรี	13 พ.ย. 2543	14 พ.ย. 2543	20 พ.ย. 2543	21 พ.ย. 2543
4. วัดสุบรรณนิมิตร (ชุมพร)	16 พ.ย. 2543	17 พ.ย. 2543	23 พ.ย. 2543	24 พ.ย. 2543
5. บ้านทุ่งคา (ภูเก็ต)	27 พ.ย. 2543	28 พ.ย. 2543	4 ธ.ค. 2543	6 ธ.ค. 2543
6. เมืองปัตตานี	30 พ.ย. 2543	1 ธ.ค. 2543	7 ธ.ค. 2543	8 ธ.ค. 2543
7. บ้านป่าเหว (ลำพูน)	12 ธ.ค. 2543	13 ธ.ค. 2543	18 ธ.ค. 2543	19 ธ.ค. 2543
8. อนุบาลเมืองชัยนาท	14 ธ.ค. 2543	15 ธ.ค. 2543	21 ธ.ค. 2543	22 ธ.ค. 2543
9. อนุบาลเมืองนครสวรรค์	25 ธ.ค. 2543	26 ธ.ค. 2543	3 ม.ค. 2543	4 ม.ค. 2543
10. บ้านหนองหิน (อุดรธานี)	28 ธ.ค. 2543	29 ธ.ค. 2543	8 ม.ค. 2543	9 ม.ค. 2543
11. บ้านไถ่ตรง (สุรินทร์)	11 ม.ค. 2543	12 ม.ค. 2543	18 ม.ค. 2543	19 ม.ค. 2543
12. บ้านพลับมหาชัยครุ ราษฎร์ (ยโสธร)	15 ม.ค. 2544	16 ม.ค. 2544	22 ม.ค. 2544	23 ม.ค. 2544

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์
- 2) นำข้อมูลจากแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในแต่ละข้อ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

3) นำข้อมูลที่เป็นปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อแจกแจงความถี่แล้วเรียงลำดับความคิดเห็นตามความถี่

4) นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำมาประกอบการสรุปและอภิปรายผล

5) ข้อมูลที่วิเคราะห์ค่าทางสถิติ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลปลายเปิดนำเสนอในรูปความเรียง